Szerkesztő tel: Salgótarján 479. sz.
Telefonszám: 58
Hirdetések milliméteres díjszabás szerint

A MUNKA

Megjelenik: Szombaton.
Negyedévre 25 000 K
Postacsekk: 28.744 sz
Apróhirdetések: szavankint 1000 K., a legkisebb hirdetés 10.000 K.

Felelős szerkesztő: Szántay István — TÁRSADALMI S POLITIKAI HETILAP — Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

IV. évfolyam. 29. szám. — ra 3000 K — Salgótarján, 1926. julius hó 17

A társadalmi szervezkedés nemzeti ereje.

Irta: SZILÁGYI SÁNDOR az Orsz. Közművelődési Tanács alelnöke

A magyar társadalmi egyesületeket létrehozta az a nemzeti közlelkesedés, amely voltaképen védekezés volt egy a magyarság életerejét és akciószabadságát bénító idegen törekvéssel szemben. Az abszolutizmus alatt lenyomott nemzeti tendenciáju energiák, — mint a nyomás alól felszabadult rugó, — szöktek magasba, nyelvi és faji védekezésre gazdasági erősödésre, kulturális kivánságok megvalósitására tüzelve a reményeiben ujjáéledt nemzetet, amely lázas igyekezettel akarta pótolni mindazt, aminek teljesedését évszázadok akadályozták. Az igy keletkezett társadalmi közművelődési egyesületek alapszabályai máig is érvényben vannak és ebben körülbelül benne is foglaltatik mindaz a kifogás, amit a különböző egyesületek ellen felhozni lehet; benne van az életképtelenség minden oka, benne van az az alapvető hiba, amely valósággal anakronizmussá teszi s régi alapszabályok szerint müködő egyesületeket. Életképesnek lenni annyit jelent, mint beleilleszkedni az élet változó viszonylataiba. Mindaz a célkitüzés, amely valamikor ezen egyesületek létét indokolttá tette, ma megszünt a nemzet érdeklődésének, vágyainak középpontjában álló cél lenni. Ami a békebeli társadalmi szerveszkedésben örök értékü és tovább viendő az: önzetlen szeretete a fajiságnak, amely vajudó magyar időkben megszülte ezeket az egyesületeket. Ezt kell nekünk elesettségünkben, mai nyomoruságunkban hasznositani akkor amikor hazát kell ujjá épiteni és nemzetet ujjá nevelni. Sem kormány, sem nemzet egy atomba rejlő energiát, sem egyetlen akaratot sem nélkülözhet; milyen bünös könnyelmüség lenne tehát az összes erők eredőlyét, éppen magát a társadalmat számitáson kivül hagyni. A társadalmi erők ügyes, céltudatos felhasználása körülöttünk égszakadás és földindulás közepette uj világot, uj államokat teremtett, felszinre dobva olyan nemzeteket, amelyekben minden aspirációt, minden öntudatot épen csak a társadalmi mozgalmak és a társadalmi egyesületek tartottak fenn. Maga a szó: irredenta nem más mint az öntudatos társadalom folytonos rá és ráemlékezése meg nem váltott területekre, elnyomott testvérekre, idegen hatalom purgatóriumában élő és szenvedő testvérlelkekre. Nem az államhatalom, de épen a társadalom volt az, amely szitotta az irredentát. Az államhatalom mindég ovatos és opportunus volt, de a társadalom lobogó lelkesedése mellett a kormányok kimondott támogatása nélkül is lelki szükségletté izmosult az irredentizmus.

A bennünket közelebbről érdeklő egykori nemzetiségeink társadalmi mozgalmai még tanulságosabbak és sajnos, katasztrófálisan eredményesebbek voltak. A Reichsrat 1881-iki ülésén mondotta Rieger: Ausztria csak addig él, ameddig a csehek akarják! Ők már akkor tudták hogy a Gorcsakov által támogatott Szláv Egyesület fogja megvalósitani jelszavát: az összes szláv folyók az orosz tengerbe ömöljenek. Pedig ez a szláv egyesület a világ szemében jótékonysági egyesület volt, de — amint látjuk, — ugyancsak érlelte a pánszlávizmust, közben pedig a csehek dolgát. Az Ustredni Skolska Matice, a szokolok, a fanatizmusig fokozták a cseh önnállóság iránti érdeklődést, amely a háboru folyamán a legteljesebb mértékben érvényesült.

Ugyanez a szellem érezhető a tótföld társadalmi egyesületeiben is. A faji öntudatot csak a társadalmi egyesületek szitják és akár a Matica, akár a turóczszentmártoni Tót Muzeum egyesületre, akár a Szlávia biztositó társaság köpenye alatt folyt munkára, akár pedig a Cseszko-Szlovenszka Jednota (cseh-tót egység) egyesületére gondolunk, el kell ösmernünk, hogy magyar szempontból a legfájdalmasabb romboló munkát tudták végezni, el kell ismernünk, hogy a maguk társadalmát ugy teliteni tudták centripetális erővel, hogy államiságunktól, mint központtól, — nem törődve morállal, etikával, — az első adandó alkalommal leváltak és a magyarság lába alatt az első jelre felrobbantak és elvesztek a gondosan aláaknázott területek.

„Lesnünk kell az alkalmat, hogy alapjában felforgassuk Magyarországot, ellenségeit mindenütt felkeressük avégett, hogy velük szövetkezzünk s törekednünk kell mindenütt ahova csak eljuthatunk, hogy neki ellenséget szerezzünk." Ezt irta a nagyszebeni Tribuna, de ezt vallották nemzetiségeink valamennyien. 1860-ból ismerünk egy térképet, amely iskola falitérkép Dácia Moderna felirattal. Ez már 1860-ban bekebelezte mindazokat a területeket, amelyek ma oláh megszállás alatt vannak, a külömbség csak annyi, hogy ezen a térképen az oláh határ a Tiszáig terjed. Ők 1860-ban ráirták a térképen Erdélyre: Románia, erre a térképre esküdtek 60 éven keresztül és amikor osztozkodásra került a sor, ez a térkép és ez a térkép által nevelt köztudat volt az egyetlen jogi alap, tárgyi bizonyiték és indok, amely rablásukat Európa szemében szentesitette. A különböző Ligák, a Societate Carpatii, az Opinca, — amelynek hatása alatt például egyszerre 56 oláh iskola tagadja meg a magyar nyelv tanitását, — az oláh bankok céltudatos áldozatkészsége, a mindig robbanásig fütött oláh társadalom elvégezte a vállalt munkát.

Délen pedig gondoljunk az Omladinára, a szerb Maticara, a Naronda Obranára, gondoljunk az ifju horvátokra, gondoljunk az eredményekre s akkor előttünk áll mindaz amit a társadalom szivós, áldozatkész, kitartó munkájával el lehet érni. Primum ius vivere! Előbb meg kell élni, előbb életben kell maradni, előbb levegőhöz kell jutni, azután lehet disztingválni. Én dolgozom örömmel, szivesen a napfényben, de lemegyek ha kell, a föld alá is és dolgozom ott, hogy ha kell földalatti munkával rajzoljam vissza a föld felszinéről eltörölt régi, integer Magyarország térképét. Nem kérek bombákat, tört és mérgezett nyilakat kölcsön ezektől, de irigylem és követésre méltónak találom az ő céltudatos, energikus és makacs munkájukat. Az irredentizmusnak közóhajként kell élnie minden lélekben, az életfeltétel szükségességének erejével kell hatnia a tudatban és a tudat alatt, ennek kell irányitania a nemzet és társadalom minden cselekedetét, minden megnyilvánulását, ezért kell élnie, vagy mint a Gambetta szobor felirata tanitja, mindig rágondolni, de róla sohasem beszélni!

Nem beszélni, ezt kellene nekünk megtanulni, mert nálunk mire a tettekre kerülne a sor, vagy diskréditáltuk azokat sok céltalan, cselekedeteket nem termelő beszéddel, vagy pedig agyonbeszéltük magunkat, meg másokat és a tettekre nincsen már erőnk.

Mindenekelőtt tisztába kell azzal jönni, hogy egész életünk és jövő sorsunk megoldása előtt állunk. Tisztába kell jönni azzal, hogy ebben a tekintetben a régi magyar jelszóra: csinálja meg a kormány! nem számithat, mert nem szabad számitani. A kormány ha igy hasznos, tagadja meg ezerszer a társadalom mozgalmát, tagadja meg észszerűségből, tagadja meg ugy, amint azt külföldi kormányoknál láthatta, ne vállaljon velük kifelé soha semmiféle közösséget, mert ezeket a kérdéseket csak társadalmi uton lehet megoldani.

Morphinisták, kokainisták.

Irta: dr. Vámossy Zoltán egyetemi tanár.

Az emberek a világon mindenütt szeretnek könnyen szabadulni bajaiktól, gondjaiktól, ha másképen nem legalább rövid időre, valamilyen élvezeti szer utján. Különösen a gyengébb idegzetü, önmagukban is kételkedő emberek, az ugynevezett hypochonderek, kik kifelé ügyesen leplezik ezt a hibájukat, de önmaguk előtt csak egy bóditószerrel teremtett, hazug állapotban találják meg azt az embert, kik lenni szeretnének: aki erős, tele van életkedvvel, tetterővel és képes pályatársainak főléje kerekedni.

Ilyen élvezeti szer a már mindenütt elterjedt alkohol, a keleti népeknél elterjedt hasis, az ópium, a délamerikai benszülöttek kokája stb. Az alkohol mellett az ópium és a kokalevél, illetve az ujabb időben a nyugati népek között ijesztően terjedő morfin és kokain viszik a főszerepet.

A morfinizmus őse az ópium-élvezet, amelynek eredeti fészke Egyptom és Kisázsia, majd Perzsia és India volt, hol az angolok a nagy ópiumtermésnek piacot keresvén, átplántálták ezt a veszedelmes mérget Chinába. Örök szégyene az angol politikának, hogy rideg üzleti érdekekből tönkretett egy népfajt, amely eladdig nem ismerte az ópiumszivást, de azután mit tehetett egyebet? Maga is nagyban hozzáfogott az ópiumtermeléshez, hogy az idegen árut kiszoritsa.

Az opium nem más, mint a még éretlen mákfejek beszáritott tejnedve, mely a mákfejből sárgás szinben folyik ki, de azután barnán szárad be. Az érett mákban már igen kevés az opium, ugyhogy a mákfogyasztás legfeljebb igen kis gyermekeket illetőleg lehet aggályos. Az opiumot nyers formájában főleg a keleti népek használják, mint bóditószert az opiumevés, vagy az opiumszivás alakjában. A nyugati államokban ez a szokás nem tudott meghonosodni, márcsak azért sem, mert az opiumszivás sok időt igényel, nagy pepecseléssel járó munka, erre pedig a modern ember nem ér reá. De az opiumbarlangok immár a nyugati államokban is terjedni kezdenek, jóllehet, az igazi fogyasztási formája az opiumnak a morfin. A morfin nem más, mint az opiumnak tiszta állapotban előállitott hatóanyaga. Ezt rendesen finom tüvel ellátott fecskendővel szokták a bőralá juttatni, ahonnan felszivódva a méreg rövid idő alatt kifejti bóditó hatását. Ez a hatás rendkivül kellemes érzésektől kisért, ugynevezett euphoria, amely csodálatos érzékszervi csalódásokkal, álomképekkel járó állapot. Ám ez állapot elmultával nagy kiábrándulás következik be, ami nagy depresszióval, elfáradással jár, ugyhogy az igazi morfinistát éppen az jellemzi, hogy ennek az állapotnak elkerülésére mindent hajlandó elkövetni. Sok embert a véletlen, vagy a fájdalmas betegség sodor e szenvedély felé, vagy hivatásszerü foglalkozásának kényszere, hogy még fájdalmaktól gyötörve félholtan is kénytelen kötelességét teljesiteni, mint például az orvost, vagy a szinészt. tisztában kell lennünk ugyanis avval, hogy a morfin, ez a kiváló bóditószer, arra az emberre, aki ahhoz hozzászokott épen nem bóditó hanem izgató hatást fejt ki. De ha ez az izgató hatás elmulik, akkor bekövetkezik az óriási depresszió, viszont a szervezet morfinbontó képessége a megszokással arányban egyre nagyobb és gyorsabb lesz, ugy, hogy az ugyanakkora hatás eléréséhez mindig nagyobb és nagyobb adag lesz szükséges. A kezdő morfinistát ingadozó kedélyéről, változó viselkedéséről lehet felismerni. Sokszor levert, ingerült, majd eltünve a társaságból egy percre, mely alatt fecskendőjét használta, mintha kicserélték volna, szellemes kedves emberként került vissza. Az ilyen ember azonban gyenge, megbizhatatlan hibáit és mulasztásait önmaga előtt is nagy ügyességgel tudja mentegetni.

Szavahihetősége csökken ugy, hogy különösen morfium forrásának és fecskendőjének titokban tartására a legravaszabb hazudozásra képes.

A morfinizmusból kigyógyulni otthon még a legnagyobb akaraterő és a legsulyosabb felügyelet mellett sem lehet. Az elvonó kurát, ami az adagok gyors csökkentésével ha-tiz nap alatt fejezhető be, legjobb zárt intézetben végigcsinálni. A gyógyithatatlan morfinista további sorsa az, hogy testileg, lelkileg tönkremegy, a szervezet ellenálló képessége csökken, nagy a fogékonyság különösen gümőkór és tüdőlob iránt, a szellemi tulajdonságok eltompulnak, az erkölcsi érzék megsemmisül és ha valami közbejött betegségnek áldozatául nem esik a morfinista, rendesen paralyzisben, dementiában pusztul el.

A kokainizmus különösen a délamerikai benszülöttek között divik. A kókabokrok levelei, melyeket a benszülöttek rágcsálnak, erős részegitő, izgató és bóditó hatásu hatóanyagot, a kokaint tartalmazzák. A kokainrészegség rendkivül kellemes érzésektől kisért állapot. Élénk érzéki csalódásokat, hallási és látási képzeteket okoz, a kokainrészegek kellemes zenét, harangzugást hallanak, szinpompás ábrákat látnak, szellemi és testi erejük oly nagy, hogy előttük minden nehézség eltörpül, minden probléma könnyen megoldható. Bár jól tudják, hogy mindez nem valóság, hanem csak részegség, de az állapot oly gyönyörteljes, hogy annak ujra és ujra való előidézésére mind olthatatlanabb az ilyen emberek vágya. A kokain a szervezetre nem ugy hat, mint a morfin, ennek adagját nem kell emelni az öreg kokainistáknál is ugyanolyan hatást vált ki az egyszerü adag, mint a a kezdőnél. A kokaint egyszerre is meg lehet vonni, minden aggodalom nélkül, nem ugy, mint a morfint. A kokainizmus a szervezetet és az idegrendszert sokkal

Az az első követelmény, hogy a mi társadalmunk szakitson a bankettes és diszmagyaros egyesületekkel. Nekünk az egész népre szükségünk van és a mi épitőmunkánkban sem az ásót, sem a kalapácsot nem nélkülözhetjük. Ezért szükséges az egyesületek uj célkitüzése. Olyan célokat kell kitüzni, amelyek közszükségletek, amelyek egyaránt érdekelnek mindenkit és amelyek képesek arra, hogy azokat, akikből hiányzik, erre az érdeklődésre ráneveljenek. Nekünk minden erőt egyesitenünk kell, s ezért szükséges olyan plattform, amelyre mindenki akinek szándékai becsületesek elhelyezkedhetik.

Sem a politika, sem az osztályok szerinti tagozódás erre alkalmas nem lehet, mert ezek inkább elválasztanak, semmint összekötnek. Mi egyedül az erők összefogásában és a kulturában látjuk azt a forrást, melyből mindenki egyformán merithet, amily mindenkit egyformán felüdit, amely mindenkit, aki részesedni akar belőle, egyképen kielégit.

Bennünket guzsba kötöttek, bennünket kiraboltak, bennünket halálra ítéltek és minden nap ujabb és ujabb teljesithetetlen kivánsággal állanak elénk. Makulatura kultúrák és a müveltség vonatának harmadik osztályán utazó népek terrorja alatt állunk. Polignac abbé mondta a spanyol örökösödési háboruban győztes hollandusoknak' kik váratlanul nagy győzelmüktől elkapatva napról napra ujabb és megalázóbb feltételeket szabtak a franciáknak: Önök uraim, nem szokták meg, hogy győzzenek!

A mi ellenségeink, a napról-napra ujabb terhesebb követelésekkel előálló, még győztesen és remegő rossz lelkiismeretek, amelyek már hangosabb lélegzetvételünknél aggodalmaskodnak egészen ugy viselkednek, mint akik nem szokták meg, nem remélték, hogy győzzenek. Sok nekik még az is, hogy élünk és azt hiszem, ez biztató a jövőnk szempontjából. De ha ők nem szokták meg, hogy győzzenek, nekünk nem szabad beleszoknunk abba a gondolatba, hogy letiportak. A dermedt, elcsigázott ember, akit az álom sokszorosan kerülget, elalszik és megfagy, ha leül pihenni. Ez a pusztulás vár reánk is, ha a letargiát engedjük eluralkodni magunkon. Menni, mindig menni, állandóan előre, menni jártányi erőnkön felül, menni azzal az energiával és határozottsággal, amivel megy, aki tisztában van az iránnyal és utjának céljával. És menni ugy, hogy ebben az utunkban mindenki velünk jöjjön és jöhessen, menni a Hammurabbi kőbeirott törvénye szerint, aki a seregtől elmarad, vagy elszökik, — tekintet nélkül arra, hogy közember, vagy tiszt e — pusztuljon!

rohamosabb mértékben teszi tönkre, mint más közkeletü szenvedély. például az alkohol vagy a nikotin. Az emberek karakterbeli változása igen élénk és hirtelen, a munkaképesség csökkenése nagyobb foku, az erkölcsi érzék hamarabb elvész a kokain hatására. A kokainisták javarészt degenerált egyének, a társadalom hajótörőttei sorából kikerülő szerencsétlenek. A kokain ma már valóságos veszedelme Amerikának. de Európában is mindjobban terjed. Berlinben, de sőt már nálunk is számos titkos ügynök van, kik az első adagot ingyen adják, hogy utóbb annál busásabb hasznot szerezzenek. A leszoktatás csak zárt intézetben vihető keresztül és pedig egyszerre hirtelen megvonással.

A morfin és kokain emberpusztitó hatásának meggátlására a müvelt államok már 1912-ben opiumegyezményt alkottak mely az összes bóditó szerekkel való kereskedelem szabályozását és korlátozását foglalja magába. Az egyezmény szerint a bóditószerek csak orvosi célokra legyenek vásárolhatók és a más uton való árusitás szigoruan lenne büntethető. Gonosz, vagy közömbös emberek között azonban a legjobb törvény sem lehet eredményes, ezért a józan és egészséges társadalomnak a törvény segitségére kell sietnie, és a maga hatáskörében mindent elkövetnie arra, hogy a végzetes szenvedélyek ne terjedhessenek. Ilyen felvilágositás és védekező együttműködés kötelességünk és hogy erre a figyelmet felhivjam, volt soraimnak célja.

Munkáslevél.

BOLDOG AMERIKA.

Az Egyesült Államokra igen sok szempontból lehet a boldog jelzőt alkalmazni, de én, aki mindent a munkáskérdés szemszögéből nézek és vizsgálok, azért mondom boldognak Amerikát, mert nincsen bene szociáldemokrácia. Hihetetlenül hangzik az a hir, de való igaz, hogy folyó év elején feloszlott az utolsó szakszervezet is, nincs ott többé Marxnak egyetlen hive és imádója sem. Különös tünet, melynek indokolását érdemes meghallgatni, az emberi szabadság hazájától érdemes tanulni.

A szociáldemokrácia hiába hirdeti a tőke ellen elkeseredett szólamokkal, vitriolos frázisokkal a maga kuruckodó harcát, mert sehol a világon még eddig eredményeket nem ért el. Csak a csatazaj nagy, amely imponál a bámész munkásnak, alapjában azonban a munkásvezérek legbenfentesebb köre mindig a mammuttőkések fajtestvérei közül kerülvén ki, a munkásság háta mögött kezet fognak a páncélszekrények birtokosaival és a valóság, amit a magyar munkásnép csak most kezd meg sejteni, az hogy az aranyinternacionálé és a marxista vörös internacionálé egymást igen jól megértik. Hamarabb rájöttek erre Amerikában a munkások, mint mi s egyszerre csak üres lett a szakszervezet, akármennyire is takargatják előlünk e tanulságos tényt a mi derék munkáslapunk a Népszava. Egészen bizonyos, hogy egyszer mi is megdörzsöljük a szemünket, megunjuk az állandó sikertelenséget, viszaköveteljük a sulyos milliárdokat amiket szakszervezeti járulék és pártadó fejében hiába dobtunk ki és egy szép napon hátat forditunk mi is a jajveszékelő vezérkarnak. Persze ez nem megy máról holnapra, mert mi a kulturállamok után csak igen lassan szoktunk kullogni s nem merjük a terror igáját amugy magyarosan egyszerre lehajitani.

Másik igen nagy oka a hatalmas amerikai szakszervezetek csufos és teljes feloszlásának, hogy a munkáskérdés önként pompásan és igen érdekes irányban megoldódott. És pedig homlokegyenest ellenkező irányban, mint ahogy azt a mi imádott bálványunk, a betegeslelkü zsidó Marx elgondolta és szerencsétlenül megprófétálta. Minden szociáldemokrata dogmatikus és hivő népszónok azt prédikálja, hogy a világ rendje a szocializmus megvalósulása felé halad és hogy végső fejlődési fokon a kommunizmus rendszere fog az emberiség boldogságára kialakulni. S ebben mi magyarországi szociáldemokraták is mindmáig vakon hiszünk. Mit mutat ezzel szemben a haladó Amerika esete? Azt, hogy a munkás lassan megszünik proletárrá lenni, hanem ellenkezőleg magántulajdont szerez magának. Minden keservesen megspórolt pénzét részvényekbe fekteti és igy bizonyos fokig társtulajdonosa lesz annak a vállalatnak, amelyben dolgozik. Hivatalos statisztika szerint az Egyesült Államokban a nagyvállalatok részvénytulajdonosainak száma 1917-ben 2.537.000 volt, ma pedig 5.150.000. Érdekes példák: a Swift Comp. cégnek 123.751 részvényese közül 56000 gyári munkásember Az Egyesült Államok villanyfejlesztő müveinek 38 százaléka a munkások kezében van. A Standard Gaz Comp. részvényeinek 75 százalékát, a hires Mothern States P.C. részvényeinek pedig 80 százalékát a munkások birják. Ime ez teljes bukását jelenti a marxista-kommunista gondolatnak és forradalmi szocializmusnak, amelynek mi falhoz állitott és pártsajtóval hordótetejéről agyonmaszlagot szegény magyar munkások még ma is hivei vagyunk. A boldog Amerikába nincs többé szakszervezet, munkásvezér, pártadó és szocialdemokrácia egyszerűen csak azért mert nem ez esik az emberi továbbfejlődés célhozvivő irányába és mindezekre semmi szükség nincsen. Ott szerencsésen megoldották a tőke és munka nagy kérdését és ugy tekintenek az idejét multa szocializmusra, mint államveszélyes destruáló áramlatra és mint ügyefogyott, tehetetlen hitvallásra.

De ne menjünk, Szerkesztő uram, messze Amerikába. Arra nézve ugyanis hogy a világnak nem az elproletárosodás hanem a magántulajdon alapján való életrendszer felé kell okvetlen haladnia, itt közelebbről is csattanós bizonyitékot kaptam, aminek roppantul tudok örülni. Egy napilapunk közölte, hogy a Jewish World (A zsidó világ) cimü cionista ujság beismerő dicsekvése szerint Szovjetoroszországban, tehát a minta szociáldemokrata államban, az utóbbi években 100000 zsidó család jutott földbirtokhoz Mig tehát a benszülött lakosságot Marx tanai szerint proletarizálják, addig az uj honfoglalók — irja tovább a Jevish World — a szovjeturalom népbiztosainak messzemenő és legőszintébb jóindulatával találkoznak. Ugy-e tehát való igaz, hogy a született szociáldemokraták is a magántulajdon felé haladnak, vagy ellenkező esetben mi más ez a felháborító tény, mint szemérmetlen visszaélés a félrevezetett keresztény tömegek hihetetlenül vaskos türelmével? Igazán nagyon szeretném, ha jó apánk és elvtársunk, nagyságos Klárik képviselő urunk megcáfolná azt a csunya Jewish World-ot, hogy az ilyen semmiségek ne izgatnák a jól beszervezett magyar munkásság amugy is méltán nyugtalankodó kedélyét. Szerintem csöppet sem jó politika a kiáltó és oktató tények előtt befogni a szemeket és bedugni a füleket.

Szörnyü kérdés; hát én csak azért legyek nincstelen földönfutó, hazát nem ismerő igavonó, Marx receptje szerint elnyomorodó proletár, hogy a Jewish World olvasói földbirtokhoz jussanak? Nem és ezerszer nem! Az amerikai munkásnak van igaza, aki lerázta magáról a szakszervezetek élősdieit és pártadó helyett részvényeket vásárolva, polgárrá lett. (Uristen egész vagyonom volna már ma, ha a pártadót, magas szakszervezeti járulékot a Népszava előfizetési diját 23 év óta részvényekbe fektettem volna!)

Tehát nem nyomorult proletárrá, hanem polgárrá lenni! — ez legyen a jelszó De hiszen a keresztényszocialisták is pont ezt hirdetik. Hát akkor nem köztük van az én igazi helyem? Csupa gyötrelem, töprenges és vergődés az élet, kedves jó Szerkesztő Uram. Ugy a maga mint lelki malomkövek közt őrlődő munkástársai nevében nagy tisztelettel üdvözli igaz hive:

Tarjáni András
felvilágosult fémmunkás.

Szociális törvényjavaslatok.

Amig az ellenzék berkeiben azon fáradoznak, hogy izekre szakadt frakcióikat miként tudnák egy ellenzéki egységes frontba állitani, hogy az őszi ülésszak folyamán folytassák ezt a személyi politikájukat, amelyik a nemzetépitő munkát egy lépéssel sem juttatja előbbre, azalatt a minisztériumokban komoly munkával készülnek elő az elközelgő parlamenti ciklusra, hogy olyan törvényjavaslatok benyujtásával szolgálják a közjó érdekét, amely egyetemes érdekei minden társadalmi rétegnek. Csupán a népjóléti minisztérium lázas tevékenységét ragadjuk ki ez alkalommal, mert Vass József miniszter dacára annak, hogy a miniszterelnök helyettesitése fokozottabb munkát kiván meg tőle, mégis egész garmadáit késziti elő a szociális törvényjavaslatoknak. Most fáradoznak azon, hogy a bányamunkások nyugdijbiztositását országosan és egységesen készitsék elő s e tekintetben már jó irányban halad a törvényjavaslat előkészitése. Méltatlanul sok vád érte a népjóléti miniszteriumot, ezt a legfiatalabb miniszteriális fórumot amiatt, hogy nem tülti be kellőképen hivatását de ha összeszedjük mindazokat a ténykedéseket, amelyek ennek kebléből indultak ki, azok sulyosan rácáfolnak az ellenzék részéről történő tendenciozus beállitásoknak. Komolyan foglalkoznak ebben a miniszteriumban most azzal a kérdéssel is, hogy munkahiány esetére kötelező biztositást léptessenek életbe. Ezzel karöltve oldaná meg az ősz folyamán benyujtandó törvényjavaslat a munkaközvetités kérdését is, de mindezek mellett gondot kiván forditani a javaslat a munkabiztositási biráskodás reformjára is. A népjóléti és igazságügyi miniszterium már e tekintetekben elő is készitették a törvényjavaslatokat s ha az ellenzék működése az ősz folyamán nem kiván ismét kimerülni botránykeltésben az alkotó munka megnehezitésében és a mindenki által elitélt személyi hajszában, akkor ezek a nagyon sürgős és épen a munkástársadalmat legközelebbről érdeklő törvényjavaslatok pár hónapon belül tető alá is jutnak. Nem kevésbé fontos törvényjavaslata lesz Vass József miniszternek az sem, amelyikkel az anya- és csecsemővédelemről kiván gondoskodni s ezzel törvényszerü védelembe kivánja venni a gyermeket. Sürgető szükség van ilyen törvényre, amikor sajnos hazánkban az ország jövőjét jelentő uj nemzedék, a gyermek gondozására vonatkozólag nincsenek még törvénybe fektetve olyan követelmények, amelyek megakadályozzák az elrémitő nagyszázaléku csecsemő és gyermekhalandóságot. A mai felnőtt nemzedék nemzete jövője szempontjából nagyobbat alig tehetne, minthogy gondoskodik arról, hogy a jövő nemzedékét a mai gyermekeket felvértezi olyan testi és lelki energiával, amelyeknek birtokában sokkal több reménnyel indulhat neki a jövő kiépitésének. A népjóléti miniszter eme törvényjavaslata nem hisszük, hogy bármelyik politikai pártban is ellenzésre találna, ellenben már most óhajtani szeretnénk, hogyha ezek a szocialis törvényjavaslatok plénum elé kerülnek, ne legyen azoknak egyetlen ellenzéki hangjuk sem, hanem menjenek át a gyakorlatba mihamarabb.

Te vagy...

Irta: FEKETE ALFRÉD

Te vagy a Jövőm, te vagy a Multom,
Jelent szeretni nálad tanultam.
Emlékem fáján a lombok árja
Csak érted suttog, vágyaim Nvárja.

Tebenned élek, te vagy a zengő,
Sorsom csapását virágba rejtő.
Madárdalokkal bűvölő liget....
A csönd dalol, ha rámnevet szived.

Te vagy az élet ezer ábrándja:
Egy aranyszál, mely a világhoz köt,
Benned szeretem a Sorsot, rögöt.

S te vagy az örök boldogság lángja,
Mely léten tuli mámorral elönt
És bennem minden bánatot ledönt.

Hirek és különfélék.

Halálozás Hulik András acélgyári nyug. munkás 71 éves korában meghalt. Az elhunyt 45 esztendeig volt a gyárnak hüséges munkása s fiai, leányai és sok unokája akik mindnyájan helybeli lakosok szeretettel vették körül a ravatalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 16-án este 6 órakor volt.

Ébredőgyülés. F. hó 11-én az ÉME helyi csoportja propaganda taggyülést tartott a Gál féle vendéglőben. Az ülésen a tagok nagy számban jelentek meg, dacára a késői értesitésnek. Különösen feltünt a bányászok népes csoportja, akik csak a napokban léptek át a szocialdemokratáktól a julius 4-iki estély hatása alatt. Az értekezleten az ÉME központ megbizásából Gáspár Béla központi kiküldött tartott nagy hatásu beszédet, amely tartalmában és formájában eléri a legszebb Salgótarjánban hallott beszédek nivoját. A demokráciának áltanait boncolta mesteri képességekkel s hatalmas statisztikai adat halmazzal mutatta ki a kereszténység folytonos gazdasági térvesztését. A beszéd hatása nagyszerü volt, az egybegyült tagok nagy ovációban részesitették a szónokot. Utánna még több helybeli ÉME vezér szóllott lelkesen az egybegyültekhez, akik meg-

fogadták, hogy mindannyian lelkes, hűséges katonái lesznek. Itt emlitjük meg, hogy az ébredő mozgalom mind nagyobb és nagyobb tömegekben hóditja meg a bányászságot, akik ugy látszik teljesen kiábrándultak a sok és nagy igérgetésekből a tuloldalon.

Ébredő mozgalom. Vasárnap folyó hó 18-án d. e. 11 órakor a Kath. Olvasókör udvarán az ÉME helyi csoportja propaganda gyülést tart. Szónokok: Rákóczy Béla az ÉME központi igazgatója Anka János A Nép volt szerkesztője. Ugyanaznap délután 3 órakor gyülés Mátranovákon szónok: Gáspár Béla központi titkár, délután 4 órakor gyülés Karancskeszin, szónok Anka János Woditcska Béla, délután 4 órakor gyülés Mátraszelén szónok Rákóczy Béla.

Szerkesztőségünket a napokban meglátogatta városunk fia Waltner Ede, aki Amerikából Newyork városából van itthon látogatóba, acélgyárban lakó rokonainál. A jómódu amerikai nagyiparos melegen érdeklődött e város viszonyairól, a társadalmi és munkáshelyzetről Szerkesztőségünk egyik tagja informálta őt a siralmas, de egyébként nem reménytelen állapotokról. Szeretettel siet néhány dolárral, anyagiakkal küzdő, kis ujságunk segitségére. Lelkesen beszél a szabadság hazájáról, ahonnan azonban magyar szive csaknem minden 4—5 évben hazahozza látogatóba e városkába, melynek szerencsétlenségét ő is az igazságtalan békében látja mely a határszélre helyezte ezt a fontos gyárvárost, mely azelőtt csaknem az ország közepében volt. Jóleső érzéssel emliti föl, hogy Liptay B Jenő kormányfőtanácsos gyárigazgató ebéden látta vendégül, aki az amerikai gazdasági viszonyokról érdeklődött, melegen majd a plébánián látták vendégül, ahol az amerikai katolikus életről informálódtak, különösen a most lefolyt chicágói katolikus világkongresszusról. Meleg magyar testvérieséggel üdvözöljük kedves földinket s általa az Amerikábané lő édes magyar testvéreinket!

Az acélgyári dalárda kirándulása. Jászárokszálláson jun. 29-én vendégszerepelt a mi kedves dalárdánk, az ottani dalárda zászlószentelési ünnepségén. A nagyszabásu ünnepségen mintegy 16 dalárda jelent meg s az a kitüntetés érte a mi jóhirü dalárdánkat, hogy az ünnepséget is ők nyitották meg. A szeretet minden jelével halmozták el és sokszor kivánták hallani az acélgyári dalárdát, melynek kiváló karnagya az ünneplés középpontjában állt, az ottani lapok a legnagyobb elismerés hangján emlékeznek meg az intelligens munkásdalárdáról. A dalárdisták pedig egy jómódu magyar nép meleg vendégszeretetét emlegetik, amit soh'sem fognak elfelejteni. Mint halljuk, az acélgyári zenekart és dalárdát meginvitálták egy néger est megtartására is. —

Gombamórgezés Lapujtőn. Klárik képviselő járt a vidéken beszámolót tartani. Lapujtőn is volt. Kifogástalanul beszélt. Hanem a kisérője Csóka Vendel annál bolondabbakat mondott. Hát kitől mi telik! Ilyenféléket gargalizált: Kedves Elvtársak! A multkoriban keresztényszocialisták és ébredő magyarok igyekeztek megingatni táborunkat. Csekély számotokból látom (csak hatvanan jöttek vissza, a gyülésre; máskor 2—3 ezeren), hogy felültetek nekik. Vigyázzatok, mert ezek kommunisták és visszaakarják állitani a kommunizmust. (Olyan nevetés tört ki erre, hogy egyesek a nevetés mián kénytelenek voltak eltávozni.) Csóka ugy látta, hogy nagy a hatás, vérszemet kapott s imigy folytatá. Felszólitok mindenkit, hogy jelentsenek fel a járásbiróságnál s ott fényesen bebizonyitom, amit mondtam. No erre már mindenki abba hagyta a nevetést s inkább elkomorult mély részvétet öltvén ábrázatára, mert ezalatt az egyik palóc kitalálta a bolond beszéd okát: Csóka elvtárs bolond gombát evett. Ej-ej Vendel, Csóka Vendel, Két nagyfül a csufos rendjell Hogyha Klárik szólni rendel: Két nagy füled fend el, kend ell Ej-ej Vendel, Csóka Vendel A józan ész nincs már kenddel? Elfelejté? S meg nem jegyzé?, hogy: „Hiába fürdik a csóka — Nem lesz fehér galambocska?„

A sziráki tanitók gyülése. Selypen a cukorgyár impozáns katholikus iskolájának kápolna helyiségeiben zajlott le. Vármegyénknek e járása a legprimitivebb közlekedési szempontból s csak itt-ott van még gondozottabb utja is és gőzparipa céljaira szolgáló vasutja mégis örvendetes nagy számban jelentek meg a tavaszi köri gyülésen a tanitók kiknek lelkére óriási vonzóerővel hatott a gyülés programmja s agilis elnökének Márton Józsefnek közéleti szereplése, tanügyterén kifejtett nemes buzgólkodása. Klaszszikus szép beszéde, a tanitói küzdelmek fáradozások s eredmények összefoglalása volt, müvészi nyelvezettel előadva. Majd Dr. Szekeress László a Falu Szövetség főtitkára, a Magyarság szerkesztőségének tagja tartott közérdekü lebilincselő és lelkesitő előadást a falu kulturájának, a vidék müvelődésének mikénti kiépitéséről, melyhez Vadkerthy Béla vizválasztói bányatársulati tanitónak, a mi lapunk irógárdájának tagja csatlakozott széleskörü kulturhistóriai előadásával. „Vármegyénk szerepét a magyar kulturában" mutatta be. Nógrád- és Hont irodalmát, költészetét, sajtóját tanügyét és minden fázisu népmüvelési intézményét ismertette festői nyelvezettel s szigoru elfogulatlan objektivitással. Az egybegyült tanitók hosszasan ünnepelték frontjukon bátor szivvel küzdő bajtársaikat a vidéki müvelődés emelésén fáradozó eszmetestvéreiket..

Vasutasok könyve. Dr. Filesz Lajos vasuti főfelügyelő tollából megjelent a „Vasutasok könyve". A háboru és forradalmak okozta rendszertelen óriási rendelethalmazból teremt e könyv egységes, áttekinthető szakkönyvet, amelyből a fényleges és nyugdijas vasutasok s azok családjai személyi ügyekben minden ügyes bajos dologban eligazodhatnak. Az illetmények, nyugdijak, betegség és baleset esetére való tudnivalók, a kérvényezések mintái tüzelő-, világitóanyag- és utazási kedvezményekkel egyszerüsitve, csoportositva állanak az evvel szükségszerüen foglalkozók rendelkezésére. Ezt kiegésziti számtalan aktuális és szükséges utbaigazitás (tisztviselői kölcsön, községi illetőség, örökbefogadás stb.) Őszinte szivvel ajánljuk e könyvet vasutas olvasóinknak, melynek ára 5 pengő (62500 K). Megrendeléseket kiadó hivatalunk is elfogad.

Rettentő árvizek. Borzalmas esőzések, nap-nap után bömbölő viharok remegtetik meg lelkeinket. Önkéntelenül is felsóhajtunk s imára kulcsoljuk kezeinket. „Uram elég volt már az Ég könnyeiből"! Ha igy tart továbbra is, tönkremennek nyári és őszi termési reményeink. Nyomor és szenvedés vár reánk s a kalváriának ujabb és ujabb tövisei, egyre sulyosabb keresztjei nehezednek majd agyoncsigázott és agyongyötört lelkeinkre. Az ország minden részéből irtóztató zivatarokat jelentenek. Alig mulik el nap, hogy a föld iszapossá ne válnék a töméntelen vizmennyiségtől, mely szünet nélkül ásztatja és fürészti a földet. Ilyenkor hozzád édesülönk mi a föld bünöző emberseregei s szivünk mélyéből kiáltunk F e l é d Uram adj nekünk derüs eget, hadd ismerjük meg, hogy Te vagy egyedül a fölséges mindörökkél Montecristó Bla.

Requiescat in Pace et lux perpetua luceatei gondolatának magasztosságával keresték fel a minap Salgótarján és Vidéke Katholikus Tanitói, a hajdani Mátravidéki Róm. Kath. Tanitó egyesület egykor oly kiváló irói vonásu vezérének Nagy József nemti községi ny. kántor és igazgatótanitójának sirját Nemti-ben, (Kisterenye mellett) hogy lehelyezzék egyszerü hantjára a soha el nem muló hálának tiszteletnek és megbecsülésnak megszentelt koszoruit. A temetői ünnepélyre a falu apraja nagyja, tanitótestületek, a községek népnevelői, szomszédos megyékből tisztelői, barátai s egykori küzdő társai közül még mindig fiatalos lánggal tevékenykedő Trunkó Lajos Horthy telepi (Nemti-bányai) igazgató tanitó a Bányatársulati Tanitók elnöke, továbbá Béres János veterán kortársai is jelen voltak a család számtalan tagjával a költőtanitó emlékének fölelevenitésénél. Nemti község gyermekei, az elemisták, ovódások dallal, imával, versszel és virággal hódoltak Nagy József sirjánál mig az ő nemes ércből faragott értékes tanitói egyéniségét, multját szerepét a Nógrádi közéletben Vadkerti Béla vizválasztói bányatársulati tanitó méltatta s koszoruzta meg.

A „névtelen adófizető" előtt, aki az államháztartás egyensulyát s pénzünk stabilitását teremtette meg, egy nemrégiben tett kijelentésében gróf Apponyi Albert kalapot emelt. A „névtelen adófizetők" nagy tömegének heroikus munkája joggal vivta ki a nagy államférfiu tiszteletét, mert az Állam valóban nagy feladat elé állitja polgárait, hogy szebb jövendő alapjait lerakhassa. Az adózás körül panaszolt terhek, kellemetlenségek és bajok legnagyobb része mégis az adózók tájékozatlanságának forrásából ered. Az 1920—1925 években életrehivott adóreform modern egyenes adórendszere szorosan az adófizető jövedelméhez simul Jövedelem hiányában nincs adófizetés. A háztulajdonosoknak nem kell adót fizetnie, ha helyiségei üresen állanak! ha viszont a bért behajtani nem tudja, kivetett adóját törlik. A gazdasági bajokkal küzdő kereskedőnek és iparosnak a törvény az adó elengedését biztositja, s a földbirtokos is mentesül az adó alól, ha jövedelmétől elemi csapás fosztja meg. A jogok érvényesitésének feltétele azonban, hogy az adózó kellő időben és megfelelő formában terjessze elő a pénzügyi hatósághoz kérelmét. Akinek jövedelme meghaladja a létminimumot, adó alá esik. A kivetett adónak arányban kell állania az adófizető tiszta jövedelmével: az igazságos adóztatás ezen legfontosabb elve a gyakorlatban azonban csak ugy érvényesülhet, ha az adózó szakszerü bevallást ad és a törvényben biztositott széleskörü jogok alapján az adókivetésben közreműködik. A törvény megengedi, hogy a mulasztások a jogorvoslati eljárásban még pótoltassanak. A „névtelen adófizetők" nagy tömegének munkáját van hivatna megkönnyiteni „A Magyar adójog kézikönyve", amely julius hó első napjaiban jelenik meg. Ez a könyv, amely az érvényben lévő összes adóügyi szabályokat felöleli, nemcsak gyakorlati utmutatásokat ad, hanem közli az adózók által készitendő bevallások, adóelengedési, adótörlési, végrehajtás felfüggesztési, halasztások, általányozások engedélyezése, stb. iránti kérelmek iratmintáit, amelyet az adózónak csak le kell másolnia, hogy jogait érvényesitse. A szakember (ügyvéd, tisztviselő stb.) együtt találja e könyvben teljes szövegben az élő törvényeket és rendeleteket, amelyeknek egyenkénti beszerzése nagy időveszteséggel és költséggel jár. „A Magyar Adójog kézikönyve", amelynek előszavát Benedek Sándor a m. kir. közigazgatási biróság másodelnök irta, dr. Reszler Sándor fővárosi ügyvéd és Szilágyi Károly nemzetgyülési képviselő, hites törványszéki könyvszakértő szerkesztésében jelenik meg. A szép kiállitásu cca. 350 oldal terjedelmü hézagpotló könyv ára 100000 korona, Megrendelhető: az „Általános kereskedelmi és szervező irodánál" Budapest, Bálvány-ucca 20 fszt. 10. Megrendeléseket elfogad kiadóhivatalunk is.

Az egész világ katolikussága nagyban készülődik Assisi szent Ferenc halálának VII. centenáriumára. Ez az év az egész világ katolikussai számára ujból a kegyelmek éve lesz, mert Ő Szentsége XI. Pius pápa Assisi Szent Ferenc halálának VII. centenáriuma alkalmával ujból nagy lelki kegyelmek elnyerését teszi lehetővé. Nemcsak Olaszországban készülnek erre a nagy ünnepségre, hanem az egész világ katholikussága részt óhajt venni Assisi Szent Ferenc ünneplésében és minden országból zarándoklók százezrei fogják felkeresni Rómát, Assisit és Alvernát, hogy erre az évre engedélyezett kegyelmekben ők is részesüljenek. Magyarországon is külön bizottság alakult, amely az Országos Katolikus Szövetséggel, mint az összes magyarországi katolikus egyesületek és intézmények központjával karöltve, most dolgozta ki a Szent Ferenc ünnepségek egész sorozatát. Nálunk Magyarországon az ünnepséget egy 14 napos zarándokut vezeti be, mely az Országos Katolikus Szövetség rendezésében augusztus 24.-én indul ki Budapestről. A bizottság ma egy felhivást intézett az ország katolikusaihoz „amely igy szól: Katolikus Testvérek! Őszentsége XI. Pius pápának a földkerekség püspökeihez intézett körlevele nagy melegséggel hivja fel mindannyiunk figyelmét Szent Ferencre, az „izig katolikus és egészen apostoli férfiura, akinek halandó testére a megfeszitett Krisztus seb helyeinek csodás módon történt átültetése emlékét épannyi titokzatossággal őrzi Alverna hegyének zord magánya, mint amilyen ékesszólóan hirdeti az emberi lelkek boldogulásáért áldozott lelki, testi fáradalmainak el nem muló értékét az Assisi

SPORTHIREK.

Az SBTC agilis vezetőségének azon áldozatkészségét, hogy megismertesse Salgótarján sport közönségével Magyarország bajnokcsapatát az égiek nem honorálták kellőképen, mert több mint egy heti pihenő után erre az egy napra nyitották meg ujra az ég csatornáit. De az égiekkel nem szállhatunk perbe hiszen az eső ellenére is eddig még soha nem látott hatalmas tömeg, közel 1500 ember, volt kiváncsi a magyar bajnokcsapat salgótarjáni bemutatkozására.

És itt ennél az 1500-as számnál áljunk meg egy pillanatra! Hat évvel ezelőtt alakitotta meg néhány fanatikus sportember az u. n. „Stécét" a ma, már nagy SBTC-t és azóta vezetőségének lankadatlan munkájára visszatekintve minden nagyobb sportesemény, amely felrázza még azokat is, akik a sportot nem kedvelik, mind az SBTC nevéhez füződnek. Az alosztály bajnokság elhóditása Hatvantól, Északmagyarország bajnokságának első döntő mérkőzése. Salgótarjánban, a BEAC fölött aratott nagy győzelem, az első atletikai verseny, az első starjáni atleta startja Budapesten (Zelenka) befejezéssül az MTK vendégszereplése olyan tények amelynek eredménye a vasárnapi ca 1500 néző..

Az MTK nem maradt hálátlan a nagy számban megjelent közönségnek, mert tartalékjai ellenére is olyan játékot produkált, amilyent joggal vártunk is tőlük. Az SBTC különösen az első percekben nagy elfogadottsággal küzdött nagy ellenfele ellen aminek eredménye az első 10 percben kapott két gól, melyet a félidő. közepén Kittl háromra szaporit. Innen kezdve az SBTC is lábra kap veszélyes támadásokat vezet, mig végre a közönség hatalmas tapsorkánja közben Spielberger beadásából Szabó II. lövi az „ellen gólt."

A második félidőben az SBTC teljesen elkészült erejével a szakadatlan támadások, felőrölték a védelem és a halfsor erejét ugy, hogy az MTK iskolajátékba kezdve könnyen éri el további három gólját.

Az MTK legjobbja Kovács dr. volt akinek gyönyörü olló rugásai nem egyszer tapsra ragadtatták a közönséget. Mellette Kléber okos paszaival igen szédületes lefutásaival, mig Kittl lövéseivel és góljaival tünt ki.

Az SBTC együtteséből nehéz bárkit is külön kiemelni, minden egyes tagja hatalmas lelkesedéssel küzdve tudása legjavát nyujtotta, mint legjobbakat Szemző Tóth és Paál kell megemlitenünk akik életük legjobb játékát produkálták.

A csaknem egy csapatra való kipróbált ifik közül Halácsi és Magyar tetszett a legjobban.

L. I.

Atletikai verseny. Az SBTC f, hó 18-án vasárnap d. u. 4 órakor saját pályáján az SBTC 1926 évi atléta bajnokságáért házi atletikai versenyt rendez az alanti versenyszámokkal: 100, 200, 400, 800, 5000 mm-es sikfutás, távolugrás, magasugrás, sulydobás, gerelyvetés, diszkosz vetés, 4x100 m staféta, Nevezés Bollner főtitkárhoz cimzendő.

Jó forgalmu helyen nagy üzlethelyiség raktárral, pinczével esetleg lakással is bérletbe adó. Cim: a kiadóhivatalban.

Két szoba konyhás lakás esetleg üzlethelyiséggel kiadó. Magános udvarlll! Cim: A kiadó hivatalban.

Úri házaktól
mosást
vállalok.
Cim: A KIADÓBAN.

Kerékpár,
complett felszereléssel,
világhirü gyártmány
1.800 000 korona.
— Gumik, alkatrészek gyári árban.
NAGY JÓZSEF, Budapest,
Andrássy-ut 34. szám.

hármas bazilika mélyén rejtőző sirjának diesősége. A Szent Ferenc emlékével és szellemével megszentelt zarándoklók részére az anyaszentegyház kegyelmeinek kincstárát külön is megnyitja. Alverna és Assisi szentélyeinek látogatása, valamint a Szentséges Atya áldásában való részesedés bőséges lelki haszonnal gazdagitja azokat, kik a pápa szózatára felfigyelve az Assisi Szent Ferenc sirjához sereglő ezrekhez csatlakoznak. stb. A felhivás végén a bizottság részletes programmot ad az augusztus 24 iki Budapestről kiinduló Szent Ferenc zarándoklásról, mely meglátogatja Assisin kivül, Rómát, Velencét, Firenzét, Alvernát, Bibbienát, Nápolyt és Páduát Rómában a zarándokokat ünnepélyesen fogadja XI. Pius pápa. E zarándoklás résztvételi dija II. osztály 5000000 III. osztály 3500000 korona Jelentkezni az Országos Katolikus Szövetségnél Budapest, IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső 1. emelet 8. sz. alatt augusztus 10-ig lehet. Országos Katolikus Szövetség Assisi Szent Ferenc halála VII. centenáriumának megünneplését előkészitő Magyar Országos Bizottság.

A nógrádi evang. egyházmegye közgyülése. A nógrádi evang. esperesség julius 7-én és 8-án tartotta meg évi rendes közgyülését Balassagyarmaton. melyre a lelkészek, felügyelők és a tanitói kar igen nagy számban jelentek meg. Az első napon a különféle bizottságok tartották meg üléseiket s készitették elő a közgyülés tárgyait. A számvevőszék, jogügyi, tanügyi bizottság, lelkészi nyugdijintézet, tanitói gyámolda, gyámintézeti bizottság tanácskozásai után egy közös előértekezleten beszélték meg magának a plenáris ülésnek fontosabb tárgyait. A közgyülés terme ünnepi diszt öltött, a jelenlevők soraiban ott láttuk dr. Sztranyavszky Sándor főispánt, Sztranyavszky Géza egyházfelügyelőt, dr. Zsadányi Guidó főszolgabirót, Fayl Gyula polgármestert, farádi Veress Imre ny. rendőrfőtanácsost, Melna Géza tkpénztári főpénztárost, dr. Kossaczky Arnold dr. Petrovics Rudolf ügyészeket. városunkból dr. Zelenka Ottó járásbirót és lelkészek és tanitók teljes számát. A főesperes buzgó imádsága után Horváth Sándor esp. jegyző felolvasta a gyengélkedés miatt távollevő Okolicsányi Gyula esp. felügyelő magasszárnyalásu egyház és hazaszeretettől izzó beszédét. Ezután Mihálovics Samu főesperes olvasta fel klaszikus tömör fogalmazásban a mult esztendő minden fontosabb eseményét felölelő jelentését. Horváth Sándor egyházmegyei jegyző letette a hivatali esküt, Prónay Géza ujonnan megválasztott felügyelő a szokásos fogalmat. Kardos Gyula alesperes előterjesztette részletes jelentését a nógrádi évang. esperesség tanügyéről. A közgyülés a beterjesztett, részletes jelentést és a benne foglalt javaslatokat egyhangulag elfogadta. Közgyülés után közebéd volt a Cassinó-szálló éttermében.

Cserkészhir. A Tarján patak, mely a közelmultban Salgótarjánt is veszedelemmel fenyegette, elöntötte 145. számu Sirály cserkészcsapat otthonát, melynek belső berendezését, mig a cserkészek a város másik részében nyujtottak segédkezet az árvizkárosultaknak, teljesen tönkretette. Miután a csapat szegény sorsu tanoncfiukból áll, a Cserkész Szövetség — kérelmükre — segélyben részesitette a károsult csapatot, azonkivül felterjesztette az esetet a londoni nemzetközi cserkészirodához is, melynek hasonló esetekre van egy u. n. S. O. S. alapitványa. A Kisázsiából kiüzött görög cserkészeket ez az alapitvány segélyezte. A nemzetközi cserkésziroda 10 font sterlinget küldött a Sirály cserkészcsapat támogatására, mely igy a közeli nemzeti cserkésztáborozáson is részt vehet.

A Nógrád-Hont vármegyei jegyzőegyesület közgyülése. Nógrád és Hontvármegyék községi jegyzőinek egyesülete junius 4-én tartotta évi r. közgyülését Nagymaroson Regős János szécsényi főjegyző, egyesületi elnök vezetése alatt. A vármegye főispánja dr. Sztranyavszky Sándor meleghangu levélben üdvözölte a közgyülést. A közgyülés egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy dr. Sztranyavszky Sándor főispánt és dr. Baross József alispánt táviratilag üdvözöli. A közgyülés az elnöki jelentést tudomosul vette. Az 1926. évi számadás elfogadtatott. Az 1927. évi költségvetés megállapittatott, a jegyzők 1927 évi tagdija 8 pengő, aljegyzőké 4 pengő. A közgyülés erélyesen tiltakozott azon mellőzés miatt, mely a jegyzői kart a statusrendezesi rendelet kiadásának folytonos késedelmeskedéséből kivehető. Dr. Scitovszky Béla, dr. Karafiáth Jenő és Kohuth Adorján nemzetgyülési képviselők kéretnek fel az ügy szorgalmazására. A rétsági járás jegyzői karát felkéri a közgyülés, hogy küldöttséget vezessen a kerület képviselőjéhez dr. Bud János pénzügyminiszterhez és a statusrendelet kiadásához személyes pártfogását kérje. Az előterjesztett inditványok elfogadásával kivánja a közgyülés, hogy a vármegyei jegyzőegyesület elnöke tagja legyen a törvényhatósági bizottságnak, kéri a vármegyei közgyülések tárgysorozatának a vármegyei hivatalos lapban való közzétételét, kivánja a községi köztartozásoknak az egyesitett adókezelésből való kivonását, az adók behajtása ügyében az őszi hónapokig kimélet gyakorlását, elfogadja a jásznagykunszolnokvármegyei egyesületnek az adókezelési visszaságok ellen hozott határozatát, kéri a havonkinti járási értekezletek visszaállitását, a közigazgatási tanfolyamhallgatók vármegyei segélyezését, az egri jegyzőinternátusnak a vármegye részéről való támogatását, elhatározta a munkásbiztositó pénztári kézbesitési dijakról való lemondást és a dijaknak a jegyzői árvaház részére való átengedését, elrendelte a járási tisztujitások megtartását, az áttekinthető módon csoportositott jegyzői kivánságokat ujból határozattá emelte és végül kimondotta, hogy az 1927. évi közgyülés junius havában Balassagyarmaton tartandó meg. A közgyülés után igen népes társasvacsora volt egy dunaparti vendéglőben. A társasvacsora után igen látogatott müvészesest volt Murgács Kálmán, dr. Gyökössy Endre és dr. Pogány József szereplésével. A müsoros estet dr. Paulus József egyesületi főjegyző nyitotta meg s Regős János egyesületi elnök zárta be. A nagyszámu előkelő közönség ugy Murgács Kálmánt, mint dr. Gyökössy Endrét lelkesen ünnepelte.

Féláru vasutjegyekkel lehet a fővárosba utazni az országos cserkésztáborozás meglátogatására. Az országos cserkésztáborozás idejére (julius 15—30.) az Idegenforgalmi és Utazási vállalat összes fiókirodái féláru vasuti jegy váltására jogositó igazolványokat árusitanak. A közönség kényelmére ezeket az igazolványokat egyben három fajta tábori belépőjeggyel együtt árusitják, darabonként jegyekkel együtt 30 ezer koronáért. Azokon a helyeken, ahol fiókiroda nincsen, a mint városunkban, cserkészcsapatok, vagy a Menetjegyiroda (Budapest, VIII. Barross tér 15.) utján lehet igazolványokat beszerezni az utazó nevének és cimének megjelölésével és az összeg beküldésével. Az igazolványokat látogatás alkalmával le kell majd bélyegeztetni, mert enélkül a visszautazásnál nem jogositanak féláru jegy váltására. A pályaudvarokon, valamint a Menetjegyiroda helyiségében (Budapest, VIII. Baross tér 15.) elosztó irodák lesznek, melyekben a fogadó bizottság tagjai előzetes bejelentés esetén a közönség elszállásolásáról gondoskodnak. Husz legnagyobb fővárosi szálloda tekintélyes árengedménnyeket ad azok részére, akiket ily módon szállásolnak el. Az előzetes bejelentésnek minden szükséges adatot tartalmaznia kell.

Ötszobás lakást, esetleg vidéken is, keresek. Dr. Samassa. kir. közjegyző Salgótarján.

Egy kb. 150 kötetes vegyes, tudományos
könyvtár
eladó. Bővebbet e lap kiadójában.

Minden adófizetőnek
nélkülözhetetlen!
A magyar adójog kézikönyve.
A munka előszavát irta:
Benedek Sándor
a magyar kir. közigazgatási biróság másodelnöke
Szerkesztették:
Dr. Reszler Sándor
főv. ügyvéd
Szilágyi Károly
nemzetgyülési képviselő
hites törvényszéki könyvszakértő
Ára: 100.000 korona.
Kapható: Budapesten az „általános kereskedelmi és szervező irodánál", Bálvány-utca 20. fszt. 10. Telefon: 34—63.

Hirdessünk:
A MUNKA
Politikai hetilapban!

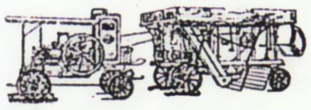
Cséplőgépek
német gyártmányuak, melyekkel zsupszalmát is lehet készitení. 64 milliótól 84 millióig. Raktárunkról azonnal szállithatók hosszabb részletlefizetésekkel. Gecső Jenő okl. mérnök és Trsai. Budapest, V. Rudolf rakpart 10 szám.

„Izaforin"
Törv. védett 5962 sz. a. szabadalm. cipőimpregnátó folyadék, a modern chemia vivmánya, mert hivatalos bizonylatok igazolják, hogy igy öntve

csak egyszer, csak egyetlen üveg „IZAFORIN" A CIPŐJÉBE, azonnal végleg MEGSZÜNTETI LÁBA IZZADÁSÁT és tartossá teszi a cipőjét! Nem kell többé naponta ásztatgatni, kenegetni, pepecselnie, még sem lesz büzös és nem törik fel a lába. Megmenekül a bőrkeményedéstől, tyukszemtől, fagyástól és forró nyáron is kellemesen és kényelmesen viseli a legkeményebb cipőjét is.
Vigyázon a törv. védjegyre.
Magyarországi főraktár: „AGRIA" laboratórium" Budapest, I. Horthy Miklós ut 34. Egy adag (egy pár cipőre) 15.000 kor. Utánvétel 24 ezer kor. Kapható drogériákban, szövetkezetekben, kereskedésekben, gyógyszertárakban.

Michelin Pneu
gyári lerakat
motor és kerékpár
autófelszerelések legversenyképesebben
Nagy József, Budapest, VI. Andrássy-ut 35.
Telefon: 21—97.

Értesitem
Salgótarján és vidéke n. é. közönségét, hogy
kárpitos és fényező
műhelyemet f. év junius 1-től jelenlegi Fő-ucca 305. (Hohhauser féle ház) alól, Uj telep 5 sz. (Zagyvai rakodóval szemben) saját házamba helyezem át.
Készitek mindennemü kárpitos és fényezőmunkát, ugy mint diványokat és sezlonokat, ágymatracokat, ágybetéteket, ablakfüggönyöket, butorok, székek, fotelek kárpitozását, mindenfajta bőr munkát, teljes uriszoba berendezéseket, hintó, hajtókocsi és egyéb fényező munkákat, valamint mindenféle javitásokat és átalakitásokat. Kivánságra házhoz is megyek.
kiváló tisztelettel:
Gyetvai Géza
kárpitos és diszitő.

Mátraszőllősi HANGYA
megbizható, munkaszerető készpénzóvadékkal rendelkező bolt és korcsmavezetőt keres augusztus elsejei belépésel.

Gyüjtse az
Altesse
cigarettapapir boritékait!
A következő kiosztás
november **15**.-én.

Fényképezőgépek
és cikkekről
ingyen
küld árjegyzéket, ha levelezőlapon kéri
HATSCHEK
és
FARKAS
Budapest. IV. Károly-körut 26.

Salgótarjáni APOLLÓ MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd	Csütörtök	Péntek
Julius 17. 18.	20.	22.	24.
A Bourgesi árva dráma 7 felvonásban. Kiegészitésül: LAKÁST KERESEK Buster Keatonnal.	Óriások utja 10 felvonásban. Kiegészitésül: Trindolin mint autó specialista.	RANDEVU regény 8 fejezetben Kiegészitésül Vigjáték.	Szünet

kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és 8 órakor.

Kiadó lakás. Üres szoba konyha, használattal albérletbe kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nyomatott „A Munka" könyvnyomdában Salgótarján. — Tulajd: Végh Kálmán.